

НЕЗЕБРАВИМИ СПОМЕНИ ЗА БОЛНИЦАТА В ЕЛХОВО ОТ ЕДИН ПРИЗНАТЕЛЕН ЛЕКАР

**Автор: ст. н. с. I степен, проф. д-р Христо Одисеев,
доктор на медицинските науки**

В съзнанието си пазя спомени за десетки лица и стотици събития, случили се през 7-годишното ми пребиваване в болницата на гр. Елхово. Фактът, че съм оставил следа в нея ме изпълва с радост и лека гордост. Трудно ми е да ги отсея и да отделия най-същественото.

ПРЕДИ ДА СТАНА ЛЕКАР

Роден съм на 25 XI 1927 г. в с. Мамарчево, Елховска околия. Основното и прогимназиално образование получих в селото, гимназиалното - в Ямбол. След завършването му, през учебната 1946 - 1947 години учителствувах в родното ми село. През есента на последната се записах в Софийския медицински университет и завърших в 1953 година.

Когато се явих пред разпределителната комисия, военният представител заяви, че името ми присъствува в неговия списък. От своя страна представителят на МНЗ показа 2 писма на тогавашния Околийски комитет на БКП - Елхово, в които се настоява да бъда изпратен там като „местен кадър”. Без колебание заявих, че предпочитам Елхово.

НАЧАЛОТО

Искам да опиша първите дни при моето пристигане в Елхово като начинаещ лекар. Вечерта на 19.X.1953 г. слязох от влакчето на гара Елхово. Беше се смрачило. Валеше дъжд. Няколцината пътници набързо напуснаха перона. Останах сам. Посетих началника на гарата, представих му се и го помолих да ми обясни как мога да намеря болницата. Той ми каза, че тя се намира в източната страна, на края на града и по-добре е да отида в поликлиниката, хем по-близо, хем по-безопасно и допълни, че пътят до болницата е опасен. „Ще трябва да преминете през албанската махала, а там вечер си пускат кучетата и ще ви нападнат”. Извика един от служителите и му предложи да ме заведе до ул. „Стамболийски“, откъдето започва правият път до поликлиниката. Стигнахме до уреченото място, преводачът ми посочи къде е поликлиниката и пожела лека нощ. Аз поех нагоре. Пред очите тъмнина, само на едно място мъждукаше слаба улична лампичка, над главата се сипе дъжд, под краката каша от кал. Но се добрах благополучно. Позвъних. Отвори ми дежурната сестра. Обясних кой съм. Посрещна ме радушно, но веднага лицето ѝ потъмня, като видя окаяното ми състояние. Въведе ме в един кабинет, изтича и донесе болнични дрехи, дюшек, одеала и храна. Телефонира на дежурния лекар, който по това време бе в болницата.

Сутринта се явих пред завеждащия Вътрешно отделение, д-р Хаджигенов в болничен вид. Представих му се, той скочи от стола и ме посрещна сърдечно. Бях първият от новото попълнение. Покани ме да седна и проведохме разговор. Като стана дума за пътя рече: „Сега къде-къде сме по-добре. Улицата е павирана и не затъваш. На времето, когато пътят беше полски, една сутрин си загубих единия галош. Запретнах ръкав да го търся из калта. Съсед надникна над плета (тогава дворовете извън центъра бяха оградени с плетища) като ме видя попита защо ровя

в калта. Обясних му. А той се усмихна и ми отговори с шега: онзи ден един офицер си загуби ботуша и не го намери, ти си почнал галош да търсиш.” Смених болничните дрехи с лекарски одежди. Денят протече в опознаване на поликлиниката и болницата, а след обяд, облякох изсъхналите цивилни дрехи и дори посетих чаршията.

Втория ден влязох в кабинета за прегледи. Разнесената вест, че е дошъл нов лекар от София оформи опашка пред кабинета ми. Сега пък друга беля: не мога да си припомня нито една рецепта. Започнах да изпращам болните ту за изследване, ту за консултация от други колеги, или ги връщах ”за допълнителен преглед” на другия ден, за да си си припомня някоя и друга рецепта. Но и това препятствие скоро прескочих.

На четвъртия ден постъпих в първото нощно дежурство. Към 24 часа донесоха военен шофьор на мотор с кош, возещ военен лекар. На връщане от границата се отбили в някакво село, където близък на офицера вдигнал свадба. Пийнал и шофьорът. На връщане, не можейки да овладее перпендикулярното включване в главното шосе, шофьорът се залепил на отсрещнатия бряг, а лекарят отхвъркнал и тупнал в изорана нива и се отървал само с натъртени задни части. Пациентът беше в безсъзнание, с кръвотечение от носа, устата, ушите. Поставих диагноза „фрактура базис крании” и започнах лечение! След около час болният почина. На сутринта пристигна комисия от щаба на армията.

След като се запознах с клиниката, започнах аутопсия. Един от комисията ме засече, защо не съм повикал консултант хирург. В суматохата не се бях сетил. Докато свърши аутопсията, косите ми бяха щръкнали нагоре, като на таралеж бодлите. Слава Богу, че диагнозата се потвърди. Това ми даде първия урок: в бъдеще пациент и с болен пръст, изпращах за консултация.

ЗАЕМАНИ ДЛЪЖНОСТИ

И се заредиха дни, седмици, месеци, и цели 7 години на работа в болницата.

По-долу ще изредя заеманите длъжности.

От 20.X.1953 г до 28.II.1954 г. , ординатор във вътрешно отделение и домашни посещения в 1 здравен участък. Градът беше разделен на три участъка с по един лекар за амбулаторни и домашни прегледи. С месечна заплата 158 лева. **На 1.III.1954 г.** бях преназначен за заместник-главен лекар, началник на поликлиниката. Но водех редовно прегледи в кабинет и се включвах в дневни и нощни дежурства. **На 9.XI.1954 г.** бях коронясан **за главен лекар на болницата.**

Административната длъжност не ме блазнаше, обратно, през цялото време ми беше в тежест. Но бях член на БКП и трябваше да изпълнявам нейните разпореждания. Аз завърших медицина с отличие и исках да си бъда лекар. Затова и като заместник и като главен лекар продължавах да водя амбулаторна дейност, да участвувам в главните визитации във вътрешно отделение и се включвах в дежурствата. **От 1.VI.1956 г.** поех ръководството на инфекциозната секция към вътрешно отделение, обявено заради мене, за самостоятелно отделение, на ¼ заплата.

На 6.VII.1957 г. представих пред бюро на околийския комитет на БКП заявление, в което помолих да бъда освободен от главното лекарство в края на годината и да поема изцяло отделението. Молбата представих рано, за да има време за намиране на подходящ заместник. След дълги разпавии, с подкрепата на някои членове на бюро и след предупреждението ми, че ако не бъда освободен

ще напусна своеволно Елхово, (бях изкарал задължителния 3 годишен стаж в провинцията), накрая първият секретар, Стоян Овчаров склони и на **31. XII. 1957** бях освободен. **От 1.I.1958 до 30.X.1960 г.** заемах длъжността **завеждащ Инфекционно отделение.**

СЪВМЕСТИТЕЛСТВА

Почти през целия ми престой в болницата, лекарският щат беше непопълнен. Малцина изкарваха докрай мандата си. Основната причина бе липса на квартири. Със седмици новопостъпилите лекари преспиваха, било в поликлиниката, било в отделенията. През деня кушетките служеха за прегледи, вечер за легло. Докато си намерят квартира. Липсата на квартири се усложняваше и от големия брой семейства на офицери от местното военно поделение, разположено в широка полоса срещу Турция, попълнено с личен състав и техника за евентуален фронт, и от Граничния отряд. Бяха годините на студената война. Самият аз прекарах една седмица в поликлиниката, докато си намеря квартира в периферията на града и то в партерен етаж на обикновена селска къща. Като главен лекар влязох в редиците на градския елит и ми дадоха квартира, първо в сградата на Карамбола, на парадната улица, а след това на Кереча, ул. „Ал. Стамболийски“. Живеехме в една сграда със семействата на двама полковници от граничния отряд.

По тази причина почти винаги имаше недостатък на лекари и се налагаше да заемаме длъжности по съвместителство с 1/4 заплата. Законът не позволяваше повече. Като завеждащ поликлиника съм изпълнявал длъжностите поликлиничен и участъков лекар, училищен лекар, завеждащ онкологичен кабинет, прегледи и в детския кабинет, при отсъствие на завеждащия (само не акушерогинекологичен и зъболекарски).

Ръководството на инфекционно отделение ми донесе и ползи: беше близо до кабинета ми и започнах специализация по инфекциозни болести. Областният инфекционист в Бургас ми изготви специална програма за обучение. Всяка година прекарвах най-малко по един месец в окръжна инфекциозна клиника и полагах изпити за изпълнение на програмата. Дори през 1958 година станах и завеждащ клиниката за един месец, понеже мобилизирах шефа, д-р Тачев, а неговият заместник, на пенсионерска възраст, д-р Енчев, заболя тежко. Останалите 2 ординаторки имаха по-нисък стаж от мен. Когато дойде време да се явя за специалност, главният лекар на окръжна болница ме снабди с отлична характеристика.

На 3 VII 1959 г., с положен изпит пред комисия в София, получих диплом за специалист по **инфекциозни болести.**

Независимо от административните си задължения, започнах да отделям повече време за отделението, дори се увлякох и в наивни научни изследвания. Бургаска област и конкретно Елховски район, извън калсическите заболявания, бяха богати и на инфекциозен материал: лептоспироза, Морбус Боткин (тогава всички жълтеници носеха това име), коремен тиф, полиомиелит, ехинококози, тетанус, антракс, диарии и редица други. Разбира се, че моите изследвания бяха клинични, епидемиологични и обзорни. Дори запретнах ръкави да правя експериментални проучвания. С моя санитар Костадин, ловихме плъхове из свинарниците. Материалите за лептоспироза изпращах в Пловдив, където изолирах няколко щамма. А с кръв от хепатитно болни, заразявах плъхове за доказване на вирусната етиология на Морбус Боткин! По време на стажа ми в

Бургас, по архивни материали, написах два обзора по темите Коремн тиф и Полиомиелит в Бургаска област, публикувани в списание "Епидемиология, микробиология и инфекциозни болести". Разбираемо е, че на първо място слагах името на окръжния инфекционист. Имам и 2 самостоятелни публикации по лептоспироза в Бюлетина на Института по епидемиология и микробиология в София. Имам описани две големи епидемии, едната в Елхово от хранително отравяне, а втората в с. Голямо Шарково - Морбус Боткин (вероятно е било хепатит А, източник от заразен кладенец). Но останата не публикувани.

Докато административната дейност ми беше в тежест, „научната“ ми доставяше истинско удоволствие. И търсих повод по-скоро да се отърва от първата. По горе Ви писах за молбата ми до околийския комитет. След като се освободих от нея и сдобих с диплома за специалност, мислех да остана още 2-3 години, за да спестя някой и друг лев, „точки“ за жилище. Не исках да остана „вечно“ в Елхово. Влечеше ме научноизследователската дейност. Покрай лептоспирозните изследвания получих покана да се явя на конкурс за асистент в Пловдивския университет. Но мечтата ми бе София.

Обаче напускането на Елхово стана прибързано. През зимата на 1959/60 години имахме три тежки епидемии: полиомиелит, грип и паротит. Една сутрин започнах визитация. За моя голяма изненада стетоскопът ми отказа. Сърдечните тонове и дихателните белодробни звуци чувах съвсем слабо. Отначало обвиних него. Помолих д-р Томов да опитам неговите (С него бяхме в един курс и група). Същото положение. Оказа се, че съм изкарал някаква инфекция. В действителност в предходните дни бях неразположен: нарушено самочувствие, субфебрилна температура, намален апетит, схваната мускулатура. Минаха дни, седмици, промяна няма. Заминах в София за изследване и лечение. Сложиха ми диагнозата двустранен отоневрит. Предписаните лекарства не дадоха ефект. Намаленият слух остана траен. С годините глухотата се увеличаваше, за да достигне днес до нулата. Това ме принуди да сменя стетоскопа с микроскоп и да замина в София на конкурс за научен сътрудник в Националния Институт по Епидемиология, Микробиология и Инфекциозни болести, бившия НИЕМ. И от **1.X.1960 г.** постъпих на работа в него. Явяването на конкурс скрих от партйното бюро на болницата и от околийския комитет, защото пак щях да имам неприятности. Заради което в Районния комитет в София, пристигна задочното ми наказание „мъмрене“ заради своеволието ми.

Попитахте, кой ме замести. Доколкото си спомням, след напускане длъжността главен лекар временно се заемаше от д-р Бенишев. След това от Петър Георгиев, за когото спомените ми са много избледняли.

ЕЛХОВСКАТА БОЛНИЦА

Обстановката

Няма да я описвам. По останките от старите сгради на бившата турската казарма, всеки може да си представи при какви условия сме работили. Добре, че имаше един руски белогвардеец, дядо Фьодор, когото бяхме „осиновили“ и живееше и се хранеше в болницата, та я поддържаше. Подмазваше непрекъснато люещите се стени и тавани, откъдето дойде и прякора му „Подмазваев“. Но той допринасяше и още една полза: всички колеги, включително и аз, изписахме афродизиациите, най-често „испанска муха“, на негово име. Един ден минавайки покрай аптеката, аптекарят Рохов ми почука по прозореца за да влезе. Извади едно

тесте от рецепти и ме попита: „Абе дядо Фьодор жив ли е още. Не се ли отрови от тия лекарства”.

Висшите лекарски кадри

Лекарският щат беше добре съставен, но с постоянна липса и голямо текучество. Главно поради липса на квартири. А колегите бяха добре подготвени, като диагностици и терапевти. Някои от тях впоследствие се издигнаха нависоко: д-р Томов – до академик, д-р Ичев - професор и ръководител на катедрата по анатомия.

Ще ви изброя тия, чиито имена „морната ми памет” все още помни. Моля забравените да ме извинят.

На първо място ще сложа д-р Хаджигенов, местен жител. Среден на ръст, пълничък, с прошарени коси, добродушен, колегиален, винаги усмихнат, с богата лекарска практика. Веднаж постъпи при мен писмено оплакване, че д-р Хаджигенов не преглежда болните, а поставя диагноза по метода: „Я зяпни” и пише рецепта. Показах му го. А той рече: ”Аз така си познавам болните, че щом застанат пред мен и си изкажат болката, веднага им поставям диагнозата. Защо да се събличат, обличат и да ми губят времето”. И беше прав.

При постъпването ми, главен лекар беше *д-р Райчев*, хирург. Добре подготвен, с представителна и симпатична физиономия и високо самочувствие. След 9 месеца се изкачи по-нагоре, отиде в Бургаската областна болница. След него в хирургията се изредиха колегите *Ганчев*, *Лазаров*, *Ичев* и още един, чието име не мога да си спомня, защото работи кратко време. В гинекологично отделение заварих *д-р Георгиев*, след това дойде *д-р Грозданов*, *д-р Попов* завеждаше туберкулозно отделение, *д-р Ковачев* - детско отделение. След време на негово място дойдоха съпрузите *Лачеви* (може би бъркам фамилиите им име, но мисля, че започваше с Л).Те напуснаха скоро и бяха заместени от *д-р Бенишев*. Във вътрешно отделение след мен дойдоха *д-р Томов*, *д-р Грозев*, *д-р Попилев*. Рентгенолог бе *д-р Борис Георгиев*, симпатяга, особено когато попейваше. В последствие научих, че починал съвсем глупаво, от спукан апендецит.

Като станах главен лекар, за завеждащ поликлиниката дойде *д-р Меретев*, направо от Софийския медицински университет, бил секретар на проф. Пухлев. Каква е била причината да напусне столицата, така и не разбрах. Нисичък, слабичък, добродушен, чист администратор. Не съм го виждал със стетоскоп на врата. Обичаше да си попейва, но само вечер. Посещаваше често ресторантите и се прибираще късно. На почерпката неговият преповдигнат жест беше: „Аз черпя”. Затова винаги неговата масата беше заобиколена от „приятели”. Но през деня си изпълняваше добре задълженията си. С него се случиха няколко забавни събития. Но това не промени симпатиите на персонала и на пациентите към него. Защото беше добряк и услужлив. Замина си тъй както дойде, с една чанта. Впоследствие научихме, че след като се оженил, жена му го отказала от пиенето.

Отношенията между колегите винаги са били добри и приятелски. Помежду си се отнасяха добре, използваша личните си или фамилни имена, без представката „д-р”. Една от причините, може би най-важната, бе забраната на частна практика, по днешната фразеология – липса на „Конфликт на интереси”. Всички разчитаме на скромните си заплати. Към края на моето пребиваване, тя бе разрешена, но устройване на кабинети не беше възможно и се изразяваше главно в домашни посещения. Извращения не е имало. А и самият политически строй внасяше респект.

Средният персонал

В съзнанието ми възникват редица образи на **медсестри**, чиито имена вече не помня. Не забравих и няма да забравя само на две, на старшата сестра *Дена Митева* и на *Милена* от моето отделение.

Дена беше партийно надъхана до мозъка на костите. Разказаха ми (дали е вярно или не) е била кръгло сираче и израстнала по социални домове. Завършила сестринско училище. Участвувала в помощ на гръцките партизани във сраженията с правителствените войски по южната ни граница, в първите години след втората световна война. Беше изцяло преданна на партията. Активна, постоянно член на партийното бюро, през година партиен секретар, тя командваше не само сестринския и помощния персонал, но и цялата администрация, домакинство, счетоводство. Постоянно разпореждаше, критикуваше, но беше принципна и беззлобна, дори великодушна. С това ме разтоварваше от ежедневните административни дреболии, затова ѝ давах пълна свобода. *Милена*, старшата в отделението ни, беше едричка, не много пълна, винаги усмихната, контактна, умерено бърлива, винаги в движение, изпълняваща стриктно задълженията си. Отгоре на това беше и добър диагностик. В отделението нямах кабинет. Със сестрите бяхме в общо помещение, с прозорец срещу входа на болницата. Седим и разговаряме. Болен пресича портала за приемане. *Милена* ще ми каже: ”д-р Одисеев, идва ни болен.” След 5 минути на вратата се звъни. В друг случай ще рече: „Този е за хирургията”. Веднаж я попитах: ”*Милена*, как поставяш точни диагнози от разстояние”. А тя ми отговори: ”Много просто шефе, като видя болния, че държи с двете си ръце гашите (потурите), значи има диария, а когато притиска слабините си в дясно – има апендисит.” На трето място ще сложа лаборантката *Тинка*. В началото беше сама в болницата. Тиха, кротка, изпълнителна. За нея нямаше ни ден, ни нощ и без нито едно оплакване от многото работа, поради което успя да се ожени едва като стара мома. Ще спомена и още едно лице, бай *Димо Андреев*, мой земляк. Назначих го за информатор в поликлиниката, посрещане и упътване на пациентите. Беше нисичък, със симпатична физиономия, постоянно в движение, винаги усмихнат, любезен с пациентите, бърлив, шигобиец. На вид като Рачко Пръдлето, от „Под Игото”: потури и шарен пояс, „салтмарка”, с гумени цървули, но винаги с чиста престилка и бяло кепе. И за разлика от Вазовия герой беше умен, честен, стриктно изпълнителен и всички служители на болницата го обичаха и уважаваха. Веднаж се разнесе слух, че прегледал една жена, понеже завеждащият акушерогинекологичния кабинет отсъстваше. Поканил я в кабинета, затворил вратата. Това направило впечатление на някой от персонала и пуснал слуха. А и той нарочно го раздуха. „Аз съм изродил 12 деца на жена си и имам голям опит в това отношение. Пациентката дошла от Голям Дервент и за срам на поликлиниката, как ще я върнем непрегледана”. При сериозния разпит в кабинета ми, се прекръсти и ми каза, че не е вярно. Имал роднини в селото и я разпитал за тях. А за опита си в „бабуването” на съпругата си, просто се шегувал. Повярвах му. Тъй като и служителите на болницата считаха, че той не би могъл да направи подобно деяние. Наред със щуротиите му, правеше и полезни неща, някои от които ще спомена по-долу.

Останалия персонал

Много мили спомени имам и със счетоводител, домакин, шофьори, санитарии. Винаги съм се държал дружелюбно с тях. Не си спомням да съм наказвал някого

административно, камо ли да съм уволнявал. Най-ниското наказание беше забележка, а най-високото строго мъмрене, лице в лице в кабинета ми. От своя страна и те така се отнасяха с мен.

Пациентите

Мили ми са спомените и за пациентите. Нали съм роден в този беден край, израсъл също в бедност. Обичх професията си, обичах да помагам и на хората. Особено симпатични ми бяха възрастните от селата. Бабите с тяхните конопени ризи (без долно бельо), сукманите, шарените престилки и пояси, с пъстри „газета и чумбери”. Старците с потурите, калпаците, навоите и свинските цървули. (Дрехи, които носеха майка ми и баща ми.) И те от своя страна ме уважаваха. И се мъчеха да ми се отблагодаряват: от парченце сланина, до покана да стана кум на излекувания им син. Подобно беше и отношението ми към градските пациенти. Не смеех да вляза в питейно заведение, защото се надпреварвах да ме черпят. Една сутрин тръгвайки на работа – едно шиле завързано за дворната врата с бележчица: за д-р Одисеев с благодарност. Без дарителя да си остави името. Предадох го на готвачите. Десетки примери, израз на уважение и благодарност. Но и времената и хората тогава бяха други.

Увлечен в спомени, май попрекалих.

Планиране на нова болница

Искам да приключа с едно събитие, което остави трайна следа и донесе голяма полза за Елхово и района - построяването на болницата.

Беше в края на септември 1957 г. Времето беше още топло. Появи се епидемия от дезинтерия, най-вече сред децата. Няма къде да ги настаняваме. Помолих командира на поделението да ни помогне. Изпрати камион с болнично имущество и войници. Разпънаха офицерски палатки из двора, поставиха кушетки, дюшеци, нощни шкафчета, одеала, възглавници. Но като заваля един дъжд, „та цяла неделя”. Мухи – безброй. Кал - до глезените.

И при тази обстановка една сутрин секретарката на окръжния лекар ми телефонира:””Д-р Одисеев, д-р Попов (окръжният лекар), заместник-министър професор Гълъбов и председателя на ЦК на профсъюзите (не му помня фамилието име) тръгнаха за Елхово. Подгответе се да ги посрещнете”. Притъмня ми пред очите. Как да се подготвим? Веднага свиках целия персонал. И им съобщих новината. Единственото беше да наредя всички да си сменят престилките. Друго нищо не можеше да се направи.

Събрахме се на двора и чакаме гостите. Само бай Димо не загуби самобладание. Приблужи се към мене и прошепна: „Другарю главен лекар, да изтичам и донеса хляб и сол и ги посрещнем културно”. „Съгласен – тичай и донеси”.

По едно време колата се зададе. По средата на пътя забуксува в калта, но бавно-бавно стигна до портала. Гостите излязоха и най-красивата сестра им поднесе хляба и солта. Това ги трогна. Но като влезоха в двора и преминаха покрай палатките, пълни с майки и деца (и мухи), лицата им посърнаха. Зам. министърът се хвана за главата. Посетиха и павилионите. Слязохме и в поликлиниката. Там се помещаваха вътрешно и детско отделения. Във вътрешно имаше и случаи по двама на легло.

Министърът кипна и нареди да го свържат с първия секретар на ОК на БКП. Поиска спешна среща на партийното бюро с лекарския състав на болницата. Определена бе в 14:30 часа в околийския комитет.

Поканихме гостите за обяд в ресторант. Отказаха, щели да се справят сами и слязоха в центъра. Съгласиха се за вечеря, понеже им предстоеше дълго пътуване през нощта, а не се знаеше кога ще свърши срещата.

Извиках бай Димо и му наредих да отиде до приятеля си (той имаше много приятели в града), управителя на ресторанта, разположен край реката, в дясно от моста за с. Изгрев и да уреди вечеря на важните гости. Мисля, че носеше името „Тунджа”. Мъничък, но много ми харесваше. Изолиран от жилещни сгради, сред овощна градина, с тераса надвесена над реката.

Срещата започна в уречения час. Протече бурно. Овчаров изнесе пръв словото си. И започна да хвърля вината за неудачите върху лекарите. В отговор започнаха емоционални изказвания от тях. През цялото време министърът мълчеше и слушаше търпеливо. Накрая „взе думата”. Започна с въпроси към Овчаров като: какъв е лекарския щат, колко са вакантните длъжности, каква е причината, защо не сте поставяли досега въпроса за построяване на нова болница и други подобни. На въпросите Овчаров отговаряше: „Да каже главният лекар.” Но особено го затрудни въпросът: лично колко пъти е посетил болницата. Помъчи се да се измъкне с думите, „за болницата и здравеопазването” си има ресорен отговорник и почервеня като печен рак. Министърът се обърна с въпросителен поглед към мен. Аз сведох глава. Трудно ми бе да кажа, че нито веднаж не е идвал. Накрая министърът се изказа, защити ни и културно нахокабюрото. Обърна се към Овчаров и му рече. ”На Елохво и на околията е нужна нова болница и вие сте длъжни да извоювате построяването на такава.”

Срещата завърши. Всички се разотидоха. Излязохме навън с гостите. Бай Димо чака на външната врата. Попитах го: „Изпълни ли задачата?”. Кимна ми положително и ни поведе към ресторантчето. Не беше далеч. Пристигнахме и бай Димо ни въведе направо на терасата. Празна, клиентелата е била помолена да влезе вътре в залата. Светнаха лампите. Масите с белоснежни покривки, подът лъснат. Въздухът с лека приятна миризма. Навярно напръскан против мухи и комари. Пълна тишина, само леко шумолене на реката. Наоколо зеленина. Над главите ни - асми. Под тях висят едри, бели и черни гроздове. Бай Димо ни настани и се шмугна в ресторанта. След малко води келнера. Проф. Гълъбов ми прошепна, „Нека бай Димо да остане да ни прави компания.” Казах му: „Бай Димо, др. Министър предлага да седнеш на масата при нас.” „Не мога др. главен лекар, трябва да се прибера, ако закъснея бабата ще се притесни”. Явно, той си даваше сметка, на кое обществено стъпало седи. Сбогува се с гостите, пожела им добър път и забърза към изхода.

Обстановката, менюто и питиетата смъкнаха от лицата на гостите умората от тежко прекарания ден. Накрая, развеселени, станаха със съжаление от масата, защото им предстоеше път.

На тръгване проф. Гълъбов ме хвана за яката и рече: „Д-р Одисеев, до един месец непременно да дойдеш при мен в Министерството”. Сбогувахме се най-сърдечно.

Минаха две седмици, обстановката в болницата се нормализира. Епидемията затихна. Военните си прибраха инвентара. Доиде време да изпълня заръката на министъра.

Извиках две спретнати момчета, санитарии в туберкулозното отделение (едният се казваше Добри, името на втория съм забравил.)” Ето ви пари. Единият да купи 10 литрова дамаджана и да отиде във Воден, да я напълни с алжирка. Вторият да купи една кошница, да потърси рибари, да уловят 5-6 сомчета и ги поставят в кошницата, увити с коприва”.

След няколко дни поръчката бе изпълнена. Заминах за София. Пристигайки на гарата, оставих багажа на гардероб и отидох в Министерството. Щом влязох при секретарката, тя информира министъра, който ме прие с широка осмивка. Поразпита ме за обстановката в болницата и извади от чекмеджето лист и плик. Написа нещо върху листа, пхна го в плика, надписа адреса и ми го подаде с думите: „Ще отидеш на този адрес и ще предадеш плика на това лице. Аз съм говорил с него, той е известен за твоето идване”. От своя страна, малко притеснено му казах, че нося багаж за него, който съм оставил на гарата. Той попита: „Какъв багаж?” „Ами, дамаджана с алжирка и няколко сомчета”. Отговори: „Този багаж, ще го занесеш на лицето, при което те изпращам”.

Намерих институцията. Беше архитектурния отдел на МНЗ. Предадох плика на адресанта, оказа се директорът на отдела. Предадох му багажа. От своя страна той извади от бюрото си един голям плик и ми каза. „Министерството взе решение за построяване на болница в Елхово и иска нашето мнение. За да дадем отговор трябва ни известни данни, които съм написал и поставил в плика. Щом се върнете, ще го предаде лично на председателя на околийския народен съвет.”

Така и направих. Председателят прочете съдържанието и лицето му просия. „Ще ни построят болница. Искат редица сведения: населението на околията, броя на годишните прегледи в поликлиниката, на хоспитализираните, на медицинския персонал, обслужването на военния гарнизон и редица други.

„Ще съставим комисия от всички специалности на администрацията ни, включително и лекари. Може би вие ще трябва да я оглавите.” Помолих го да не бъде ангажиран и заредих доказателства. Предложих вместо мен да бъде включен заместникът ми. За мое удовлетворение той се съгласи.

Моята заслуга остана до тук. Как е продължил по-нататък процесът за построяването на болницата не се интересувах. Водих си отделението и мечтаех за София. За съжаление, когато бе направена първата копка на строежа на болницата, аз не присъствувах. Бях вече в София, в НИЕМ.